

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 07 10
COM(2012) 370 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

**dėl Tarybos reglamento (EB) Nr. 1967/2006 dėl žuvų išteklių tausojančio naudojimo
Viduržemio jūroje valdymo priemonių 9 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo**

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl Tarybos reglamento (EB) Nr. 1967/2006 dėl žuvų išteklių tausojančio naudojimo Viduržemio jūroje valdymo priemonių 9 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo

ĮVADAS

Ši ataskaita teikiama vadovaujantis 2006 m. gruodžio 21 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1967/2006 dėl žuvų išteklių tausojančio naudojimo Viduržemio jūroje valdymo priemonių¹ 9 straipsnio 3 dalies 3 punkto nuostatomis.

9 straipsnio 3 dalyje nustatytas minimalus velkamųjų tinklų (t. y. tralų, gaubiamųjų tinklų ir metamųjų tinklų) maišagalio akių dydis. Pagrindinis tikslas, kurio siekiama velkamiesiems įrankiams nustatant minimalų tinklinio audinio akių dydį – išvengti tolesnio žuvų jaunikių mirtingumo koeficiento didėjimo.

9 straipsnio 3 dalies 3 pastraipoje nustatyta, kad iki 2012 m. birželio 30 d. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateiks šios nuostatos įgyvendinimo ataskaitą.

9 straipsnio 3 dalies 3 pastraipoje nurodyta, kad Komisija turėtų atsižvelgti į informaciją, kurią valstybės narės pateikė iki 2011 m. gruodžio 31 d. Kadangi iki tos datos Komisija jokios informacijos negavo, 2012 m. pradžioje² Komisijos tarnybos paprašė visų Viduržemio jūros regiono valstybių narių pateikti informaciją apie minimalaus tinklo akių dydžio reikalavimų įgyvendinimo mastą, operatorių patirtas išlaidas ir galimą poveikį selektyvumui. Atsakymus pateikė Ispanija, Italija, Kipras, Malta, Prancūzija ir Slovėnija. Šie duomenys panaudoti rengiant ataskaitą.

Be to, Komisija rėmėsi per patikras, Komisijos pareigūnų vykdytas 2010 m. liepos mėn. – 2012 m. balandžio mėn., surinktais duomenimis ir pateiktomis pastabomis.

9 STRAIPSNIO NUOSTATOS

9 straipsnio 1–4 dalyse pateiktos šios susijusios nuostatos dėl minimalaus tinklo akių dydžio:

9 straipsnis

Minimalus tinklo akių dydis

- (1) *Velkamąjį tinklą, apsupamąjį tinklą arba žiauninį tinklą naudoti žvejojimoje ir laikyti laive yra draudžiama, išskyrus atvejus, kai tinklo akių dydis toje dalyje, kurioje akys mažiausios, atitinka šio straipsnio 3–6 dalis.*
- (2) *Tinklo akių dydis nustatomas Komisijos reglamente (EB) Nr. 129/2003³ nurodyta tvarka.*

¹ OL L 409, 2006 12 30, klaidų ištaisymas OL L 36, 2007 2 8, p. 7.

² 2012 m. vasario 10 d. raštas (Ares(2012)154023).

³ Pakeistas Komisijos reglamentu (EB) Nr. 517/2008, OL L 151, 2008 6 11.

(3) *Minimalus 4 dalyje nenurodytų velkamųjų tinklų akių dydis turi būti:*

(1) *iki 2008 m. birželio 30 d.: 40 mm;*

(2) *nuo 2008 m. liepos 1 d. 1 punkte nurodytas tinklas keičiamas 40 mm kvadratinių akių tinklu prie tralo maišo arba, tinkamai pagrįstu laivo savininko prašymu, 50 mm rombinių akių tinklu.*

Atsižvelgiant į pirmesnę pastraipą, žvejybos laivams leidžiama naudoti ir laikyti tik vieną iš minėtų dviejų tinklo rūšių;

(3) *iki 2012 m. birželio 30 d. Europos Parlamentui ir Tarybai Komisija pateikia pranešimą apie šios dalies įgyvendinimą ir, remdamasi šiuo pranešimu bei valstybių narių iki 2011 m. gruodžio 31 d. pateikta informacija, siūlo atitinkamus reikalingus patikslinimus.*

(4) *Minimalus tralų, skirtų gaudyti sardines ir ančiuvius, kai šios rūšys sudaro bent 80 % gyvojo sugautų žuvų svorio po rūšiavimo, akių dydis turi būti 20 mm.*

Reglamento 14 straipsnyje numatytos pereinamojo laikotarpio priemonės nustatant 2010 m. gegužės 31 d. terminą, iki kurio ES operatoriai, naudojantys mažesnio dydžio akių tinklus, turi atitinkamai pakeisti savo žvejybos įrankį.

2011 m. Europos Parlamentas ir Taryba, įgyvendindami Bendrosios Viduržemio jūros žvejybos komisijos rekomendaciją, priėmė šį pakeitimą, kuriuo pakeičiama 9 straipsnio 3 dalis:

(1) *Minimalus 4 dalyje nenurodytų velkamųjų tinklų tinklinio audinio akių dydis turi būti bent jau toks:*

(a) *kvadrato formos akių tinklas, kurių tralo maišo akių dydis yra 40 mm; arba*

(b) *laivo savininkui pateikus tinkamai pagrįstą prašymą, 50 mm rombo formos akių tinklas, kurio patvirtintas dydžio selektyvumas yra lygus a punkte nurodyto tinklo selektyvumui arba didesnis.*

Žvejybos laivams leidžiama naudoti ir laikyti laive tik vieną iš šių dviejų rūšių tinklų.

Ne vėliau kaip 2012 m. birželio 30 d. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą apie šios dalies įgyvendinimą ir, remdamasi šia ataskaita bei valstybių narių iki 2011 m. gruodžio 31 d. pateikta informacija, pasiūlo atitinkamus reikiamus pakeitimus.“;

VELKAMŪJŲ TINKLŲ MAIŠAGALYS

Maišagalys arba maišas yra galinė velkamojo tinklo dalis. Reglamento Nr. 1967/2006 1 priedo f punkte velkamųjų tinklų maišagalys apibrėžiamas kaip cilindro arba kūgio formos galinė tralo dalis iš vienodo dydžio akių tinklo. Maišagalys gali būti tvirtinamas tiesiog prie

tralo korpuso arba sujungiamas su juo per pailgintą nekūginę tralo dalį. Tralo maišagalys kartais gali būti apibūdinamas kaip maišagalys siaurąja prasme kartu su pailginta tralo dalimi.

9 straipsnio 3 dalyje nurodytas minimalus tinklo akių dydis taikomas konkrečiai maišagaiui, nes būtent šiai velkamojo tinklo daliai, į kurią žuvis patenka ir kurioje surenkamos, būdingas mažiausias tinklo akių dydis. Tai reiškia, kad kitų tinklo dalių akių dydis turėtų būti didesnis nei maišagalio.

AIŠKINIMAS

Komisijos atliekamų patikrų metu ir bendradarbiaujant su nacionalinėmis administracijomis nustatyta, kad valstybės narės neteisingai aiškina 9 straipsnio 3 dalį, ypač jos dalį, susijusią su leistinu kitų tinklo dalių, išskyrus maišagalį, akių dydžiu. Siekdama užtikrinti darnų ir tinkamą straipsnio taikymą, Komisija valstybėms narėms pateikė išsamias gaires.

Nuo 2007 m. Komisija Bendrosios Viduržemio jūros žvejojimo komisijos ir aukšto lygio susitikimuose⁴ nuolat pabrėždavo, kad 9 straipsnio 3 dalyje maišagalys apibrėžtas kaip tinklo dalis, kurios akių dydis – mažiausias, ir kad kitų tinklo dalių akys turėtų būti didesnės. Papildomi paaiškinimai buvo pateikti 2011 m. balandžio 18 d. ir 2012 m. kovo 22 d. dokumentuose, kuriuose Komisija pabrėžia, kad:

- (a) jeigu naudojamas 40 mm dydžio kvadratinių akių maišagalys, tinklą pailginančios dalies akių dydis, neatsižvelgiant į jų formą (kvadrato ar rombo), turi būti didesnis nei 40 mm;
- (b) jeigu, tinkamai pagrįstu laivo savininko prašymu, naudojamas 50 mm dydžio rombinių akių maišagalys, tinklą pailginančios dalies akių dydis, neatsižvelgiant į jų formą (kvadrato ar rombo), turi būti didesnis nei 50 mm.

VALSTYBIŲ NARIŲ ĮGYVENDINIMO VEIKLA

Valstybių narių pateikta informacija

2012 m. vasario 10 d. raštu valstybių narių paprašyta pateikti informaciją apie tai, kaip įgyvendinama 9 straipsnio 3 dalis. Komisija atliko valstybių narių pateiktos informacijos, kuri apima įvairius įgyvendinimo aspektus, analizę. Graikija, nepateikusi šios ataskaitos rengimo metu prašomos informacijos, į šią analizę neįtraukta.

1. Laivų, kuriems taikomas pakeitimas, skaičius

Šešiose valstybėse narėse maišagalių pakeitimas taikomas iš viso 2 525 laivams. Išskirtinius sunkumus, susijusius su *gangui* traleriais, nurodė Prancūzija, kurioje yra daugiau nei pusė visų Viduržemio jūros regione žvejojančių prancūzų tralerių. *Gangui* traleriais vykdoma tradicinė įvairių priedugnio žuvų žvejyba naudojant 20 mm dydžio akių maišagalį. Prancūzijos valdžios institucijos nurodė, kad norint tęsti tradicinę žvejybą *gangui* traleriais, reikalingas būtent toks akių dydis. Kitos valstybės narės savo ataskaitose panašių sunkumų nenurodė.

⁴ 2007 m. liepos 11 d., 2007 m. spalio 2 d., 2007 m. spalio 30 d. ir 2007 m. gruodžio 4 d. komisijos susitikimai; 2008 m. sausio 23 d. ir 2009 m. liepos 15 d. aukšto lygio susitikimai.

Tačiau reglamente nenumatyta jokia galimybė nukrypti nuo 9 straipsnio 3 dalyje pateiktos nuostatos dėl minimalaus velkamųjų tinklų akių dydžio.

2. Naudojamo tinklinio audinio rūšys

Laivai daugiausiai naudoja rombinių akių tinklus. Kvadratinų akių tinklus naudoja 95 iš 2 525 laivų, o rombinių – 2 430.

Kaip nurodyta 9 straipsnio 3 dalyje, rombinių akių tinklų naudojimą laivų savininkai turi tinkamai pagrįsti. Todėl Komisija domėjosi, kokį pagrindimą šiuo klausimu pateikė laivų savininkai. Remiantis valstybių narių pateikta informacija, gali būti išskirtos šios kategorijos:

- rombinių akių tinklų kaina mažesnė, nes jų pasiūla vietos rinkoje didesnė. Kvadratinų akių tinkliniam audiniui gaminti reikalingos specialios žinios, kurių daugelis vietos gamintojų neturi,
- kvadratinų akių tinklus sunkiau taisyti,
- tinklų įranga netinkama kvadratinų akių tinklams, nes kitos tinklo dalys pagamintos iš rombinių akių tinklinio audinio,
- kai kuriais atvejais žvejai turėjo savo rombinių akių tinklų atsargų ir nenorėjo patirti papildomų išlaidų naujiems tinklams įsigyti,
- rombinių akių tinklai patvaresni nei kvadratinų akių,
- rombinių akių tinklu sužvejotos žuvys mažiau sužeidžiamos.

Pažymėtina, kad 2011 m. pakeitimu, kuriuo į nacionalinę teisę perkeliama 2009 m. gegužės mėn. priimta BVJŽK rekomendacija Nr. 33/2009/2, geriau išaiškinamas papildomas reikalavimas dėl 50 mm rombinių akių tinklo naudojimo maišagaliui. Turi būti naudojamas tinklas, kurio akių *patvirtintas dydžio selektyvumas yra lygus [...] arba didesnis* už selektyvumą, kuris užtikrinamas 40 mm dydžio kvadratinų akių tinklu. Valstybių narių pateiktose pagrindimo ataskaitose tokie elementai nenurodyti nepaisant to, kad BVJŽK rekomendaciją valstybės narės ir ES privalo taikyti nuo jos įsigaliojimo 2009 m. gruodžio mėn. Komisijos nuomone, pateisinamos priežastys visais atvejais turėtų apimti ir selektyvumo aplinkybes, ne tik išlaidas ir patvarumą.

3. Patirtos išlaidos

Informaciją apie išlaidas, susijusias su maišagalių keitimu, pateikė penkios valstybės narės. Labai skirtingas išlaidas lėmė maišagalio ilgis ir tai, ar kitos tinklo dalys irgi turėjo būti pakeistos.

Ataskaitose nurodytas maišagalių, kuriems taikomas pakeitimas, ilgis – nuo 1 iki 14 metrų, nors dažniausiai naudojami 2,5–12 metrų ilgio maišagaliai.

Didžiosios daugumos (97 %) laivų, apie kuriuos gauta informacijos, patirtos išlaidos – nuo 500 iki 1 000 EUR. Tačiau šios išlaidos buvo gerokai didesnės tada, kai reikėdavo keisti kitas tinklo dalis. Keliais atvejais, kai turėjo būti pakeistas visas tinklas, išlaidos galėjo siekti 24 000 EUR.

4. Terminas

Daugelis valstybių narių pranešė, kad tinklų pakeitimai baigti iki 2010 m. gegužės 31 d., t. y. pereinamojo laikotarpio, per kurį turi būti užtikrinta atitiktis reikalavimams, pabaigos termino. Kai kuriais atvejais valstybės narės suteikė lankstumo įgyvendinant reikalavimą dėl minimalaus tinklo akių dydžio, kol abejonės dėl 9 straipsnio 3 dalies aiškinimo bus išsklaidytos. Be to, kaip nurodyta pirmiau, ne visos valstybės narės patvirtino, kad sutinka su aiškinimu dėl leistino tinklo akių dydžio, taikomo kitoms tinklo dalims, išskyrus maišagalį. Dėl šios priežasties nuostata dėl minimalaus tinklo akių dydžio Viduržemio jūros regione ne visada taikoma vienodai, todėl negali būti laikoma, kad 9 straipsnio 3 dalis yra visapusiškai įgyvendinta.

5. Poveikis selektyvumui

Komisija paprašė valstybių narių pateikti informacijos apie sužvejoto laimikio sudėtį pagal dydį ir rūšį prieš ir po tinklų pakeitimo. Duomenis apie sužvejoto laimikio sudėtį pateikė trys valstybės narės, o sužvejotų žuvų dydį nurodė tik dvi valstybės narės. Jos teigia, kad tinklų pakeitimo poveikis laimikio sudėčiai pagal sužvejotų žuvų rūšį buvo nedidelis, tačiau poveikis dydžiui akivaizdesnis – po tinklų pakeitimo padidėjo daugiau kaip 10 %. Tai reiškia, kad žuvų jauniklių sužvejota šiek tiek mažiau, o tai geras rodiklis, rodantis, kad tinklo akių padidinimas gali būti veiksmingas.

Dėl vietos ir laiko apribojimų šie duomenys turėtų būti laikomi tik orientaciniais. Viena valstybė narė pabrėžė, kad reikalavimą padidinti tralų akių dydį svarbu įgyvendinti ne tik ES, bet ir regioniniu lygmeniu, bendradarbiaujant su Bendrąja Viduržemio jūros žvejybos komisija. Taigi, turėtų būti skatinama BVJŽK rekomendaciją Nr. 33/2009/2 taikyti visoje teritorijoje.

Vykdomo užtikrinimas

Valstybių narių pateikta informacija

Ketrios valstybės narės pranešė, kad iš viso buvo atlikta 3 182 tinklo akių dydžio patikrų ir nustatyti 84 pažeidimai. Dvi valstybės narės pranešė, kad taikytų baudų dydis – nuo 500 iki 2 000 eurų. Kai kuriais atvejais neteisėtas įrankis buvo konfiskuotas arba laivui buvo pateiktas įspėjimas pakeisti įrankį.

Komisijos pastabos

Siekdama patikrinti, *inter alia*, kaip valstybės narės užtikrina 9 straipsnio 3 dalies įgyvendinimą, Komisija atliko patikras pagal Kontrolės reglamento⁵ X antraštinę dalį. Šių patikrų metu nustatyta, kad daugeliu atvejų įrankis neatitiko minimalaus tinklo akių dydžio reikalavimų net ir pasibaigus pereinamajam laikotarpiui (2010 m. gegužės 31 d.). Nors 2011 m. kai kuriose valstybėse narėse matyti šiek tiek pažangos, pastebima, kad vis dar naudojami neteisėto akių dydžio tralerių tinklai. Tai aiškiai parodo, kad norėdamos tinkamai užtikrinti minimalaus tinklo akių dydžio reikalavimo vykdymą, valstybės narės turės sustiprinti vykdomą kontrolę ir (arba) taikyti griežtesnes sankcijas.

---

⁵ 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1224/2009, nustatantis Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis, OL L 343, 2009 12 23.

Kitas trūkumas, nustatytas valstybių narių atliekamų patikrų metu, buvo tai, kad dažnai nebuvo naudojami tinkami tinklo akių dydžio matavimo prietaisai. Pagal Tarybos reglamentą Nr. 517/2008⁶ nuo 2008 m. birželio mėn. tinklo akių dydis turi būti matuojamas specialiais EB matuokliais, kurių tikslios specifikacijos pateiktos šiame reglamente. Kitos rūšies prietaisais atliktas matavimas laikomas neteisėtu. Taigi, net ir tuo atveju, kai akivaizdu, kad tinklo akių dydis yra mažesnis už minimalų leistiną dydį, sankcijos negali būti taikomos, jeigu pažeidimas nustatytas netinkamais prietaisais. Valstybių narių inspektoriai ne visada turi šį prietaisą arba nėra tinkamai išmokyti jį naudoti, nors daugelis valstybių narių jau yra tokius prietaisus įsigiję. Viena valstybė narė negali užtikrinti, kad būtų vykdomas minimalaus tinklo akių dydžio reikalavimas, nes EB matuoklio ji neturi.

IŠVADA

Valstybėse narėse vis dar yra didelių trūkumų įgyvendinant minimalaus velkamųjų tinklų akių dydžio reikalavimą ir užtikrinant jo vykdymą. Viena iš priežasčių, dėl kurios delsiama įgyvendinti šį reikalavimą, yra susijusi su tuo, kaip valstybės narės aiškina 9 straipsnio 3 dalies nuostatas. Komisija išaiškino šias nuostatas ir dabar jos turėtų būti vienodai suprantamos ir taikomos visose valstybėse narėse.

Komisija tikisi, kad siekdamas užtikrinti minimalaus tinklo akių dydžio reikalavimo vykdymą, valstybės narės vykdys griežtesnę ir kryptingesnę kontrolę naudojant tinkamus matavimo prietaisus ir užtikrins, kad sankcijos būtų pakankamai atgrasios.

Atsižvelgdama į pateiktus paaiškinimus, Komisija paprašė visų valstybių narių imtis skubių priemonių, kad būtų užtikrintas visapusiškas ir tinkamas šių nuostatų taikymas, ir atidžiai stebėti esamą padėtį, kad būtų užtikrintas visiškas reikalavimų įgyvendinimas. Jei reikės, Komisija nedvejodama pasinaudos Sutartyje numatytais priemonėmis, kad būtų užtikrinta atitiktis susijusioms nuostatoms.

Kalbant apie minimalaus akių dydžio reikalavimo įgyvendinimo poveikį selektyvumui, esama požymių, kad vidutinis dydis padidėjo. Tačiau išsami analizė gali būti atlikta tik tada, kai bus pašalinti likę trūkumai, o ją atliekant turėtų būti remiamasi visų valstybių narių pateiktiniais duomenimis.

---

⁶ 2008 m. birželio 10 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 517/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 850/98 įgyvendinimo taisyklės, taikomos nustatant žvejybos tinklų akių dydį ir vertinant gijų storį, OL L 151, 2008 6 11.